GEMEENTE HILLEGOM

Hoofdstraat 115, 2181 EC Hillegom
Postbus 32, 2180 AA Hillegom

T 14 0252
F 0252 - 537 290
E info@hillegom.nl
I www.hillegom.nl

RAADSVOORSTEL

Nr.	3. Bestuur\3376
B&W-besluit	25-09-2012
Informatiebijeenkomst	
Voorronde	25-10-2012
Raad	25-10-2012 (o.v.)
Agendanummer	

Onderwerp:
Economische agenda Greenport Duin- en Bollenstreek

Wij stellen voor:

1. De programmalijnen 1, 2, 4 en 5 van het "Koersdocument 2012-2015 voor de Greenport Bollenstreek" vast te stellen.
2. In te stemmen met een gelijke kostenverdeling tussen de zes Greenport gemeenten voor uitvoering van het koersdocument.
3. Voor 2012 € 11.850, - beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de werkagenda van het Koersdocument en voor het invullen van de ambtelijke en externe ondersteuning.
4. Voor 2013 € 46.000,- beschikbaar te stellen voor het invullen van de ambtelijke ondersteuning van de tijdelijke werkorganisatie en uitvoering van de werkagenda.
5. In te stemmen met begrotingswijziging nummer 21.

Bestaand kader/doelstelling:
Door vaststelling en uitvoering van het koersdocument als gezamenlijke economische agenda voor de Greenport Duin- en Bollenstreek en door de oprichting van een duidelijke governance, zowel publiek als privaat, willen we de Greenport Duin- en Bollenstreek weer aan laten sluiten bij de nationale top van innovatieve bedrijfstakken.

Inleiding:
In het najaar van 2011 werd door de wethouders economische zaken van de gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen geconstateerd dat de Greenport Duin- en Bollenstreek niet zichtbaar was binnen het topsectorenbeleid van de rijksoverheid. Daarom is bureau Blaauwberg opdracht gegeven te inventariseren of er voorstellen in voorbereiding waren of al op een plank lagen die ingediend konden worden bij de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen voor innovatiesubsidies. Uit het onderzoek kwam helaas de constatering dat er geen innovatieve voorstellen waren die konden meedingen naar de bijdrages uit de financieringspot van het topsectorenbeleid. Wel werd een aantal oorzaken

blootgelegd die aan de basis liggen van de "onzichtbaarheid" van de Greenport (bijlage 4).

Aan Blaauwberg is daarom een vervolgopdracht gegeven om samen met de ondernemers, een economische agenda op te stellen die moet leiden tot een toekomstbestendige Greenport. Het resultaat, het "Koersdocument 2012-2015 voor de Greenport Bollenstreek", geeft handvatten om de economische ontwikkeling op te stuwen; een offensieve strategie die overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen samen gaan ontwikkelen (bijlage 1).

De basis voor het rapport vormen de interviews die Blaauwberg heeft gehouden met vertegenwoordigers uit de vier O's (Ondernemers, Onderzoek, Onderwijs en Overheid). Daarbij is niet alleen gekeken naar de bollensector maar ook naar mogelijke cross-overs. Daarbij waren toerisme en Biobased Economy al in beeld maar uit de gesprekken bleek dat er ook kansen liggen bij het spacecluster. Op basis van de gesprekken is een eerste notitie opgesteld die voorgelegd is aan een brede groep vertegenwoordigers van de vier O's op de werkconferentie in de Nachtegaal op 22 mei te Lisse. De resultaten van presentaties en discussies in de broeisessies van deze werkconferentie zijn in het eindrapport verwerkt.

De rapportage geeft 6 programmalijnen die opgepakt moeten worden:

1. Biobased Economy
2. Ruimtevaarttechnologie
3. Regiomarketing
4. Proces- en productinnovaties
5. Grondzaken en Herstructurering
6. Governance

Argumenten:

1.1. De gemeenteraad is (mede) verantwoordelijk voor het economisch beleid.

De Koersnotitie geeft richting aan de economische ontwikkeling van de streek. Het vaststellen van beleid is een verantwoordelijkheid van de gemeenteraad. Met een door de zes Duin- en Bollengemeenten gezamenlijk gedragen visie en economische agenda wordt een krachtig signaal afgegeven aan zowel het bedrijfsleven en kenniscentra in de Greenport Duin-en Bollenstreek als aan andere (semi)overheden als de provincie Zuid-Holland, het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie en de Greenport Holland.

1.2. Uitvoering van de koersnotitie draagt wezenlijk bij aan de economische ontwikkeling van de Greenport Duin- en Bollenstreek.

Uit de door Blaauwberg uitgevoerde onderzoeken blijkt dat de greenport Duin- en Bollenstreek minder in beeld is dan de andere Greenports bij het topsectorenbeleid van de Rijksoverheid. Uitvoering van het koersdocument moet hier verandering in brengen. Aan de hand van zes programmalijnen moet onze Greenport weer op de

kaart worden gezet en zorgen voor nieuw ondernemerschap en elan, nieuwe innovaties en een versterkte samenwerking tussen partijen. Dit moet uiteindelijk leiden tot aansluiting bij het topsectorenbeleid van de Rijksoverheid en het behoren bij de top innovatieve bedrijfstakken in Nederland. Vooral de programmalijnen 1 (Biobased Economy), 2 (Space) en 4 (Proces- en productinnovaties) dragen bij aan het innovatieve vermogen van de Greenport. Programmalijn 5 (Grondzaken en Herstructurering) moet bijdragen aan de mogelijkheden van bedrijven om zich te ontwikkelen.

1.3 Proces heeft al geleid tot enkele tastbare resultaten.

De totstandkoming van het koersdocument heeft veel energie losgemaakt bij de betrokken partijen. Partijen staan in de starthouding of zijn al van start gegaan om werk te maken van het weer economisch op de kaart zetten van de Greenport Duin- en Bollenstreek. Dit heeft al tot enkele concrete resultaten geleid. Zo zijn er voor de tenderaanvraag van 1 juli 2012 twee subsidieaanvragen ondersteund door de Bollen 6 gemeenten, (bestuurlijk maar ook administratief en met inbreng van expertise) ingediend bij de topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen, te weten: "valorisatie van inhoudstoffen" en "space & agribusiness": applicaties van satellietinformatie. Deze voorstellen zijn inmiddels door de eerste selectieronde gekomen. Medio september zal meer duidelijk worden over een vervolg. Tevens is vanuit de regio via de Kennisalliantie een derde aanvraag ingediend voor een Innovatie- en Demonstratie Centrum (IDC) Duin- en Bollenstreek. De mogelijkheid bestaat dat, gezien de ontstane energie in de achterliggende periode vanuit het bedrijfsleven in onze regio, nog andere aanvragen worden ingediend. Vanuit de zes gemeenten is/wordt financieel bijgedragen aan het penvoerderschap van de genoemde 3 aanvragen en wordt in de toekomst per geval bekeken of een dergelijke bijdrage van belang is.

1.4 Koersdocument kan op commitment rekenen van betrokken partijen.

In het kader van het koersdocument is gesproken met zo'n 60 partijen. Daarnaast hebben ook diverse kleine en grote bijeenkomsten en werkconferenties plaats gevonden. Dit heeft veel energie en enthousiasme losgemaakt bij ondernemers, ambtenaren en partnerorganisaties. Veel organisaties en bedrijven hebben zich geheel of gedeeltelijk aan de koers gecommitteerd.

2.1 Gelijke verdeling van de kosten is het meest redelijk.

Alle zes gemeenten hebben baat bij het behoud en ontwikkeling van de Greenport Duin- en Bollenstreek. Dit is ook al vastgesteld bij het vaststellen van de ISG en de oprichting van de GOM. Er is gesproken over andere verdelingen maar die geven een scheve verhouding. Bij een verdeling naar inwoneraantal betalen Katwijk (34,2%) en Teylingen (19,5%) samen ruim de helft van de kosten. Bij een verdeling naar bollenareaal is het contrast tussen Noordwijkerhout (45,5%) en Katwijk (2,1%) wel erg groot. Een overzicht van de mogelijke andere verdelingen is opgenomen in bijlage 2.

3.1 Budget 2012 nodig voor overbrugging tot 1 november en start tijdelijke werkorganisatie.
Inzet is om de tijdelijke werkorganisatie (tot 1 januari 2014) na besluitvorming door de raden, op 1 november te laten starten. Ter overbrugging tot 1 november is een budget benodigd van € 5.500 per gemeente. Kosten voor de tijdelijke werkorganisatie van 1 november tot 1 januari 2013 bedraagt € 6.350 per gemeente. Totale kosten voor 2012 zijn daarmee € 11.850.

De kosten voor ambtelijke ondersteuning zijn berekend op basis van inzet van eigen ambtelijke capaciteit van de zes gemeenten. Mocht dit niet mogelijk zijn dan stijgen de kosten voor 2012 (globaal) naar € 16.000 per gemeente. Een overzicht van de kosten voor 2012 is opgenomen in bijlage 3.

4.1 Budget 2013 nodig voor tijdelijke werkorganisatie en uitvoering werkagenda.
De kosten voor ambtelijke inzet in de tijdelijke werkorganisatie en uitvoering van de werkagenda bedraagt in 2013 € 46.000 per gemeente. De kosten voor ambtelijke ondersteuning zijn berekend op basis van inzet van eigen ambtelijke capaciteit van de zes gemeenten. Mocht dit niet mogelijk zijn dan stijgen de kosten (globaal) naar € 70.000 per gemeente. Een overzicht van de kosten voor 2012 is opgenomen in bijlage 3.

5.1 Programmalijn 3, regiomarketing, dient nog nader te worden uitgewerkt.
Vanuit de ondernemers is vooral aandacht voor regiomarketing gevraagd. Promotie en marketing dragen bij aan de economische aantrekkelijkheid van de streek. En draagt ook bij aan het verbeteren van het vestigingsklimaat voor bedrijven waardoor bedrijven ook in staat zijn om te investeren in het toeristisch product. Hier hebben de bedrijven en bezoekers baat bij maar ook de bewoners die de kwaliteit van hun leefomgeving zien toenemen.
Bij de bespreking van het koersdocument in een bestuurlijk overleg van de Bollen 6 gemeenten bleek dat er al overeenstemming was over de programmalijnen 1, 2, 4 en 5 maar dat er een wens is om programmalijn 3 regiomarketing nader uit te werken.
Aandachtspunt hierbij is dat de zes gemeenten nauw samen werken aan toeristisch-recreatieve ontwikkelingen op streekniveau. In 2012 hebben de zes gemeenten een ambitieverklaring toerisme en recreatie ondertekend. Deze wordt nog in 2012 uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Deze twee parallelle sporen moeten wel bij elkaar aangehaakt blijven. Ook dient nader onderzocht te worden of en in welke vorm er naar regiomarketing gestreefd moet worden. De wijze van financiering wordt hierbij ook betrokken.

6.1 Programmalijn 6, de governance, dient nog nader uitgewerkt te worden.
De opzet en financiering van de Governance structuur zoals deze in het rapport van Blaauwberg worden beschreven moeten nog verder worden uitgewerkt. Aan de publieke kant hiervan moet worden bepaald wat de beste vorm van samenwerking is. Afhankelijk van de taken die worden belegd in de Governance is aan de publieke kant

meer of minder mandaat noodzakelijk. Blaauwberg adviseert een bestuurscommissie. Uit het bestuurlijk overleg van de Bollen 6 gemeenten bleek de behoefte om de noodzaak en tevens de voor- en nadelen van diverse bestuurlijke constructies, waaronder een bestuurscommissie, nader te onderzoeken. De afstemming met de ruimtelijke ordening van de Greenport is hierbij van belang. Het nieuwe toekomstig economisch kader moet namelijk het bestaande ruimtelijk kader aanvullen en niet conflicteren.

7.1 Tijdelijke werkorganisatie is nodig tot realisatie definitieve governancestructuur.
Voor een goede uitwerking is een goede samenwerking tussen overheid, ondernemers, onderwijs en onderzoek noodzakelijk. Een goede governancestructuur is hiervoor onontbeerlijk. De publieke kant van de governance moet nog nader uitgewerkt worden. Ook is er een noodzaak om de private kant van de governancestructuur in te vullen. Het blijkt echter dat de private kant meer tijd nodig heeft om zich te organiseren. Om die reden wordt er tot 1 januari 2014 gewerkt met een tijdelijke werkorganisatie: een tijdelijke bestuurlijk/ambtelijk netwerk waarbij de publieke kant de aansturing verzorgt. De tijdelijke werkorganisatie ondersteunt de programmalijnen en bereidt een advies voor, voor een goede bestuurlijke constructie en de ambtelijke ondersteuning daarvan in de governance structuur. Hierbij wordt ook bekeken hoe andere publieke stakeholders zoals de provincie Zuid-Holland en Holland Rijnland aangehaakt kunnen worden. Maar ook partijen als KvK en GOM. Een overzicht van de doelstellingen en werkzaamheden van de tijdelijke werkorganisatie is opgenomen in bijlage 3.

8.1 Formatie nodig voor afstemming en overleg met tijdelijke werkorganisatie.
Het voorstel is om een tijdelijke werkorganisatie in te stellen totdat er een definitieve governancestructuur is gevormd. De tijdelijke werkorganisatie fungeert als trekker van de programmalijnen en bereidt een advies voor over een goede bestuurlijke constructie inclusief ambtelijke ondersteuning. Naast de ambtelijke capaciteit, een uitvoeringsbudget en de mogelijkheid om beperkt externe expertise in te huren dat voor de tijdelijke werkorganisatie nodig is, dient bij de zes gemeenten ook voldoende eigen ambtelijke capaciteit beschikbaar gesteld te worden voor afstemming en overleg met de tijdelijke werkorganisatie.

Financiële dekking:
Voor de start en de ondersteuning van de tijdelijke werkorganisatie tot 1 januari 2014 is per gemeente voor 2012 een bedrag van € 11.850, - nodig en voor 2013 een bedrag van € 46.000, - nodig. Verrekening tussen de zes gemeenten vindt plaats op basis van nacalculatie met een maximum van € 275.600 per jaar voor de zes gemeenten.
Het betreft een tijdelijke financiering omdat er vooralsnog vanuit gegaan wordt dat de private sector zich uiterlijk 1 januari 2014 goed georganiseerd heeft en over eigen middelen beschikt. Wanneer blijkt dat er vanuit het bedrijfsleven geen of te weinig

draagvlak is of er geen substantiële financiële bijdrage is, dan stopt ook de bijdrage van de gemeenten.
Uitgangspunt bij de benodigde bedragen is dat de ambtelijke ondersteuning in de tijdelijke werkorganisatie met eigen medewerkers uit de Duin- en Bollenstreek wordt uitgevoerd.

Wij hebben een aantal mogelijkheden voor dekking van deze kosten bekeken.

- Nieuw voor oud: Binnen het cluster economie is er geen oud beleid dat ingeruild kan worden. De beperkte middelen zijn nodig voor het opstellen van het Hillegomse koersdocument economie.
- Verschuiving binnen de programma's bleek niet mogelijk vanwege de druk die al op de budgetten is gelegd.

Wij stellen voor om de kosten te dekken uit de algemene reserve. Dit vanwege het incidentele karakter van de post.

Communicatie/Participatie:
De voortgang van de zes programmalijnen van de economische agenda zal continu gemonitord worden. In het bijzonder met betrekking tot de publieke en private deel van de governancestructuur. Medio/eind 2013 zal duidelijk moeten zijn of er vanaf 1 januari 2014 een definitieve governancestructuur gevormd kan worden.

Urgentie:
Tot 1 januari 2014 wordt er gewerkt met een tijdelijke werkorganisatie. De tijdelijke werkorganisatie biedt ondersteuning aan de programmalijnen van het koersdocument. Daarnaast werkt de tijdelijke werkorganisatie aan een advies voor de organisatie van de publieke kant van de governancestructuur en een advies met betrekking tot Regiomarketing.

De economische agenda van de Greenport Duin- en Bollenstreek wordt gelijktijdig behandeld in de zes colleges. Daarna zijn de raden van de zes gemeenten geïnformeerd over de economische agenda in informatiebijeenkomsten. Besluitvorming in de zes raden vindt plaats in de maand oktober.

Kanttekeningen:
1.1 Organisatie private kant governancestructuur en financiering hiervan dient opgepakt en gedragen te worden door ondernemers.
De organisatie van de private kant is in eerste instantie een handschoen die de ondernemers moeten oppakken. En dat zelfde geldt voor de financiering. Blaauwberg schuift daarbij een Ondernemersfonds naar voren als mogelijke optie. Dit is uiteraard alleen bespreekbaar als hierover een gedragen voorstel vanuit de ondernemers naar voren wordt gebracht en bestuurlijk commitment bestaat hierover.

1.2 De cultuur van samenwerking is nog niet optimaal.
Hoewel er tekenen zijn van toenadering binnen het bedrijfsleven en met de overheid staat en valt het succes van een gezamenlijke economische agenda voor de Greenport Duin- en Bollenstreek met commitment en vertrouwen van zowel de publieke als de private kant.

1.3. Vergoeding ambtelijke inzet kan te kort schieten.
De gemeenten die formatie leveren voor de tijdelijke werkorganisatie worden daarvoor vergoed. Het bedrag dat zij ontvangen is gebaseerd op het uurloon van de betrokken ambtenaar. Gezien de tijdelijkheid van de situatie is de kans dat gemeente daarmee 1 op 1 invulling door een tijdelijke aanstelling of externe inhuur kunnen regelen niet gegarandeerd. Over het algemeen is externe inhuur duurder en moet de leverende gemeente dus of keuzes maken in de uit te voeren taken of (indien dit niet mogelijk is) verzoeken om een hogere bijdrage. Gezien de uitgangspunten bij het vaststellen van het totale budget ligt dit laatste lastig.

namens het college van burgemeester en wethouders,

ing. G.P. van Lierop	J. Broekhuis
secretaris	burgemeester

Ter inzage gelegd:
- Bijlage 1: Koersdocument 2012-2015 voor de Greenport Bollenstreek dd 21-06-2012
- Bijlage 2: Mogelijkheden kostenverdeling tussen de Bollen Zes
- Bijlage 3: Plan van aanpak
- Bijlage 4: Quick scan Topsectorenbeleid en kansen voor Holland Rijnland dd 12-01-2012
Informatie bij: mw. M. Pippel, m.pippel@hillegom.nl, tel.nr. (0252) 537 257